

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایلام

برنامه استراتژیک
مرکز تحقیقات سلامت و محیط زیست
(۱۴۰۱-۱۴۰۶)

لا عَمَلَ كَالْتَّحْقِيقِ
"هیچ عملی مانند پژوهش نیست"
امام علی (ع)

فهرست

صفحه.....	عناوین
۳.....	مقدمه.....
۳.....	نیاز جامعه.....
۴.....	چشم انداز.....
۴.....	رسالت.....
۵.....	ارزش ها.....
۵.....	ماموریت ها.....
۵.....	اهداف.....
۵.....	دریافت کنندگان خدمات و ذینفعان.....
۶.....	نقاط قوت.....
۶.....	نقاط ضعف.....
۷.....	فرصت ها.....
۷.....	تهدیدها.....
۷.....	استراتژی ها.....

مقدمه:

رمز پویایی، پیشرفت و بالندگی هر سازمانی تفکر استراتژیکی و پابندگی، اعتقاد و عمل به اصول و ارزش های آن است. تفکر استراتژیک در عصری که رقابت بر سر دست یافتن به اهداف کلان در درون و بیرون سازمان و کشور بسیار فشرده است به خصوص توجه به این موضوع که اهداف استراتژیک ملی در ارتباط تنگاتنگ با سایر کشورهای دور یا نزدیک تدوین شده است، دقت در تفکر و عملکرد پژوهشی برای تضمین رسیدن به اهداف کلان نظام در مقوله علم و فناوری که مورد تاکید مکرر مقام معظم رهبری بوده است بسیار حیاتی و کلیدی است.

اعتقاد بر این است که با برنامه ریزی استراتژیک عملکرد سازمان دارای چارچوب و نظم و آیین نامه های ورودی می باشد که از رکود جلوگیری کرده، شایسته سالاری را نهادینه نموده، مسئولیت ها و اختیارات را با نظر و خرد جمعی تعیین و مانع از رفتارها و اعمال سلیقه ای می گردد و نهایتاً "ارزیابی، پایش و ارزشیابی را معنی دار می کند.

"مرکز تحقیقات سلامت و محیط زیست" دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایلام زیرمجموعه معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه با رویکرد مشارکت مردم در شناسایی مشکلات سلامت و حل آن با کمک سایر بخش های توسعه و با دید پژوهش جامعه محور در سال ۱۴۰۰ تاسیس گردید. ارتقاء سطح سلامت در جامعه، کاهش بار بیماری در جامعه، تولید و ارتقاء دانش بهداشت به صورت روا و پایا در مراکز آموزشی و ارائه دهنده خدمات، همچنین تعالی فرهنگ بهداشت و سلامت در جامعه ایرانی از اهداف اصلی این مرکز می باشد. در همین راستا اقداماتی نظیر توانمندسازی افراد علاقمند جامعه در زمینه چگونگی پژوهش های کاربردی و همچنین مباحث کلیدی و اثرگذار در سلامت جامعه مدنظر می باشد. انتقال دانش و تجربه تولید شده به دیگر نهادهای فردی و گروه های اجتماعی و سیاست گزاران بخش های توسعه در قالب ارتباطات درون بخشی و برون بخشی و یا موسسات داخل و خارج کشور از دیگر اهداف مرکز بوده که امید می رود بر اساس اهمیت این سیاست، تعدادی از طرح های بنیادی و کاربردی تدوین شده در مرکز با همکاری این سازمان ها انجام پذیرد.

نیاز جامعه:

استان ایلام با داشتن موقعیت ویژه جغرافیایی از جمله داشتن بیش از ۴۲۰ کیلومتر مرز مشترک با کشور عراق از یک طرف به عنوان دروازه عتبات عالیات زوار اربعین حسینی و از طرف دیگر پذیرای زوار آقا علی بن موسی الرضا (ع) می باشد که با در نظر گرفتن تمام مزایا، خطر شیوع بیماری های مختلف، بیماری های وارداتی و نوپدید بیش از پیش در این استان مرزی نمود دارد. با توجه به ترانزیت بالای کالا و زوار و حضور صد ها هزار نفر زائر کربلای حسینی لذا شانس ابتلای به بسیاری از بیماری ها در این استان و انتشار آن در سراسر کشور وجود دارد.

در راستای اهتمام وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور و دانشگاه علوم پزشکی استان ایلام به پیشگیری و ریشه کنی بیماری ها، لذا تأسیس "مرکز تحقیقات سلامت و محیط زیست" در استان ایلام به عنوان دروازه عتبات عالیات نه تنها

الزامی می باشد بلکه به عنوان یک استراتژی مدیریتی جهت پیشگیری و کنترل بیماری های عفونی خواهد بود تا زمینه تحقیقات گسترده برای کنترل این بیماری ها فراهم گردد و دردی از دردهای مردم این منطقه کاسته شود.

امید است در همین راستا و با توجه به گزارشات و آمارهای وزارت بهداشت در ارتباط با بیماری های ناشی از عدم یا ضعف بهداشت (بالاخص در زمان اربعین)، مرکز تحقیقات سلامت و محیط زیست دانشگاه علوم پزشکی ایلام به عنوان اولین مرکز تحقیقات تخصصی در زمینه ارتقاء بهداشت در غرب کشور با تدوین برنامه راهبردی و با توجه ویژه به آینده نگری و پیش بینی افق های دوردست، رسالت خویش را در زمینه ارتقا سطح بهداشت جامعه و شاخص های مربوطه با انجام تحقیقات کاربردی به بهترین شکل ممکن انجام دهد.

روح حاکم بر فعالیت های مرکز بر محور نهادینه کردن همدلی، دانش پروری، تربیت پژوهشگر کارآمد، شایسته سالاری، مشتری مداری، رعایت اصول اخلاق در پژوهش پزشکی، حفظ کرامت و حقوق انسانی به ویژه اقشار نیازمند و محروم جامعه می باشد.

چشم انداز (Vision):

این مرکز قصد دارد با انجام پژوهش های کاربردی در حیطه ارتقاء سلامت، همکاری با WHO، تحقیق در مورد منطقه ای بودن بعضی از بیماری ها و همچنین توسعه پروژه شهر سالم با تاکید بر جلب مشارکت مردم، توانمندسازی جامعه، جلب حمایت همه جانبه سازمان های مرتبط، ضمن پوشش نیازهای جامعه و بالابردن سهم کشورمان در تولید علم در راستای تامین، حفظ و ارتقاء سطح سلامت جامعه نقش موثری را ایفا نموده و اقدام به سنجش شاخص های مهم و مرتبط با بهداشت و سلامت نماید. و بر اساس داده های بدست آمده، مداخله های لازم را در این عرصه وارد نماید. همچنین پژوهشگران و اعضای مرکز در نظر دارند، دارای چنان سطحی از توانمندی باشند که جزء بهترین پژوهشگران کشور محسوب شده و علاوه بر آن این مرکز به عنوان قطب بهداشت و سلامت در غرب کشور شناخته شود.

رسالت (Mission):

"مرکز تحقیقات سلامت و محیط زیست" دانشگاه علوم پزشکی ایلام بر آن است جهت ارتقاء سطح بهداشت جامعه و فراهم آوردن زمینه هایی برای بهبود عملکرد نظام سلامت از طریق انجام پژوهش های کاربردی، آموزش دانشجویان پژوهش محور در رشته های مختلف علوم بهداشتی، برگزاری دوره های آموزشی و ارائه خدمات تخصصی در حوزه های مختلف سلامت با همکاری و هماهنگی سازمان های مرتبط بین المللی، ملی، محلی و مردم نهاد حوزه سلامت، سیاستگذاران نظام سلامت، حوزه های وابسته و پژوهشگران علوم مرتبط فعالیت نماید. همچنین این مرکز در نظر دارد با انجام پژوهش های کمی و کیفی با هدف ارتقای بهداشت جامعه و تولید دانش مورد نیاز منطقه ای با تمرکز بر نیازهای استان و منطقه با توجه به نیازهای جامعه و با تکیه بر پژوهشگران و کارکنان علاقه مند به فعالیت در این حوزه به اهداف آموزشی، پژوهشی و بهداشتی نایل آید.

ارزش ها (Values):

- ۱- رعایت موازین اخلاقی در کلیه فعالیت ها و انتشار مطالب علمی
- ۲- توجه و حفظ حقوق و کرامت انسانی
- ۳- تاکید بر ارتقای مستمر کمیت و کیفیت پژوهش های مرتبط
- ۴- اهتمام به پژوهش های گروهی و کار تیمی جهت ارتقاء روحیه مشارکت و همکاری جمعی
- ۵- حمایت از گروه های آسیب پذیر جامعه با رویکرد ارتقاء بهداشت و سلامت در جامعه

ماموریت ها:

- فعالیت اختصاصی در زمینه بهداشت محیط
- فعالیت اختصاصی در زمینه بهداشت عمومی
- فعالیت اختصاصی در زمینه بهداشت حرفه ای و ایمنی شغلی
- فعالیت اختصاصی در زمینه همه گیری شناسی بیماری ها (بیماری های واگیردار، غیر واگیر، نوپدید و بازپدید)
- فعالیت اختصاصی در زمینه آموزش بهداشت
- فعالیت اختصاصی در زمینه مدیریت خدمات بهداشتی
- فعالیت اختصاصی در زمینه بیولوژی و کنترل ناقلین بیماری ها
- فعالیت اختصاصی در زمینه تغذیه سالم
- فعالیت اختصاصی در زمینه بهداشت دهان و دندان

اهداف (Goals):

- G1. قطعی نمودن مرکز تحقیقات سلامت و محیط زیست در بین مراکز تحقیقاتی کشور
- G2. توسعه و ارتقاء کمی تحقیقات
- G3. توسعه تحقیقات بین المللی
- G4. توسعه زیرساخت های پژوهش
- G5. تولید و انتشار دانش در حوزه ارتقاء سلامت
- G6. توانمندسازی پژوهشگران

دریافت کنندگان خدمات و ذینفعان:

- ✓ جامعه و مردم
- ✓ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- ✓ وزارت صنعت، معدن و تجارت

- ✓ وزارت نیرو
- ✓ استانداری ها، فرمانداری ها، بخشداری ها، شهرداری ها و دهرداری ها
- ✓ دانشگاه های علوم پزشکی
- ✓ دانشکده های بهداشت
- ✓ سایر مراکز تحقیقاتی مرتبط با بهداشت، سلامت و محیط زیست
- ✓ صنایع و کارخانجات سطح کشور
- ✓ شرکت های دانش بنیان
- ✓ جامعه پزشکی و بهداشتی (متخصصین، کارشناسان، تکنسین ها و دانشجویان و...)
- ✓ پرسنل مرکز
- ✓ سازمان های منطقه ای و بین المللی (WHO و...)
- ✓ سایر کشورها

نقاط قوت (Strength):

- ۱- داشتن اساسنامه مصوب
- ۲- اعضاء هیات علمی توانمند در ارتباط با مباحث مرتبط با موضوعات سلامت و محیط زیست
- ۳- وجود روابط موثر بین اعضاء شورای پژوهشی مرکز و تصمیم گیری گروهی
- ۴- ارتباط و همکاری مناسب با برخی مراکز تحقیقاتی دانشگاهی
- ۵- حمایت داخل سازمانی (معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه)
- ۶- امکان برقراری ارتباطات خارج سازمانی
- ۷- توانایی انجام طرح های کاربردی و مسئله محور در سطح منطقه ای و کشوری

نقاط ضعف (Weaknesses):

- ۱- نداشتن بودجه مستقل
- ۲- نداشتن ساختمان مستقل مرکز و فضای آموزشی پژوهشی مناسب
- ۳- همسو نبودن برخی از تحقیقات انجام شده با نیازهای جامعه
- ۴- کمبود تجهیزات مورد نیاز برای انجام فعالیت های تحقیقاتی

فرصت ها (Opportunities):

- ۱- همجواری با کشور عراق با سطح بالایی از مشکلات بهداشتی و زیست محیطی
- ۲- امکان پذیرش دانشجوی تحصیلات تکمیلی در سطح ملی و بین المللی
- ۳- ارتباطات اعضای مرکز با سایر نهادها و سازمان های داخلی و خارجی
- ۴- توانایی جذب گرنت های تحقیقاتی از سازمان های ملی و بین المللی
- ۵- راه اندازی و به روز رسانی سامانه تحقیقات دانشگاه (سامانه پژوهشیار) جهت سرعت بخشیدن به تصویب طرح ها

تهدیدها (Treats):

- ۱- عدم تخصیص بودجه کافی جهت انجام پژوهش از طرف سازمان های مردم نهاد (NGOs)
- ۲- کم توجهی مسئولین به نتایج پژوهش ها در سیاست گذاری و تصمیم گیری و عدم استفاده بهینه از نتایج طرح های تحقیقاتی
- ۳- ناکافی بودن سیاست های حمایتی از محققین
- ۴- تدوین و اعمال سیاست های کشوری مرتبط با حوزه تحقیقات توسط وزارت متبوع بدون توجه به شرایط و امکانات استان

استراتژی ها:

- پیگیری اخذ مجوز قطعی مرکز تحقیقات
- توسعه تحقیقات بین المللی از طریق برقراری ارتباط با مراکز خارج از کشور و عقد تفاهم نامه با این مراکز
- توسعه ۵ درصد طرح های تحقیقاتی کاربردی نسبت به سال پایه
- افزایش تعداد مقالات با کیفیت (Q1) به میزان حداقل ۵ درصد بیشتر از وضع موجود در هر سال
- افزایش تعداد طرح های تحقیقاتی اعضای هیات علمی به میزان حداقل ۵ درصد بیشتر از وضع موجود در هر سال
- افزایش تعداد طرح پایان نامه های تحقیقاتی مشترک با سازمان های خارج از وزارت بهداشت به میزان حداقل ۵ درصد بیشتر از وضع موجود در هر سال
- ارتقاء تجهیزات مرکز به میزان ۲۵ درصد نسبت به وضع موجود
- جذب نیروی هیات علمی پژوهشی
- جذب نیروی کارشناس تمام وقت
- ایجاد و بروز رسانی بانک اطلاعاتی در خصوص پژوهش های صورت گرفته در حوزه سلامت و محیط زیست
- برگزاری کارگاه های آموزشی-پژوهشی مرتبط با اهداف مرکز در هر سال